

Verlag bijeenkomst Duurzame Wittevrouwen (woningverduurzaming)

Op 28 juni (19:00) was er een [bijeenkomst in Griftsteede](#) gericht op energiebesparing en woningverduurzaming. Doelgroep voor de bijeenkomst waren inwoners van Wittevrouwen e.o. die meer wil weten over de reis naar een duurzame woning en/of gezamenlijk hiermee aan de slag willen gaan. Het programma van deze bijeenkomst was gericht op koopwoningen. Hierbij een verslag van deze bijeenkomst.

Programma

Welkom & kennismaking

Resultaten [enquête](#) (staat nog open!)

In gesprek over Woningverduurzaming in Wittevrouwen (o.a. met [Kees Stap](#))

Vervolg en samenwerking

Napraten met een drankje

Kennismaking

De meeste woonden al geruime tijd in Wittevrouwen (tot 50 jaar!), variërend van de Obrechtstraat, Gildstraat, Bollenhofsestraat, Zandhofsestraat tot de Steenstraat. Sommigen hadden nog weinig stappen op het gebied van verduurzamen gezet en hoopten informatie, [tips](#) en inspiratie op te doen. Anderen zoals [Rein](#) wilden concreet aan de slag gaan maar hadden hierbij nog de nodige vragen. Hoe verduurzaam je een pand zonder spouwmuren? Wat doe je als je een nieuwe CV-ketel nodig hebt? Hoe om te gaan met de schuiframen? Etcetera.

Enquete resultaten

- Buurtbewoners willen samen bepaalde onderdelen uitzoeken en/of uitvoeren
- Hulp is gewenst bij: advies aan huis, welke uitvoerders?
- wat is gebeurd in Wittevrouwen: gevel van binnenuit isoleren, voor en achterzetglas, asbest weg uit schoorsteenpijpen
- Wat is er zoal al gedaan: vloer geïsoleerd, dubbel glas, zonnepanelen
- Waar kan je je burens mee helpen: meedoen en meedenken, warmtepomp laten zien

De context: transitie naar aardgasvrije woningen

Vervolgens hebben we stilgestaan bij de context van de woningverduurzaming, namelijk de aardgasvrije plannen van de gemeente:

- De gemeente is bezig met [aardgasvrije plannen](#) en [onderzoeken](#) onder andere om Wittevrouwen aardgasvrij te maken (Wittevrouwen in blok 1)
- De planning is dat de onderzoeken en het plannen maken voor de buurt start na de zomer en t/m 2025 zal duren
- Daarna duurt het nog zo'n 8 jaar tot de hele buurt aardgasvrij is (2033)
- Meest logische optie vanuit gemeenteoptiek is een [warmtenet](#) voor Wittevrouwen

Toelichting op, en in gesprek over, woningverduurzaming door Kees Stap (adviseur bij Energiepaleis)

Het begint met waarom, waarom zou je je woning willen verduurzamen?

Ieder kan eigen redenen hebben. Kosten, milieu, onderhoud, de warmte transitie.... Is er een alternatief voor stadswarmte, wordt 70 graden, je moet dus wat aan je woning doen. Als je nu toch met de woning aan de slag wil, doe het dan in 1 keer goed. Andere benadering.

Belangrijk is: wat is de stip aan de horizon voor je woning?

Het begint met goede isolatie. Als 'de schil', oftewel de vloer, gevels, glas, dak, goed geïsoleerd is is het goed. Dit gaat dan om de delen van de schil die aan buiten grenzen (naar de burens toe hoeft niet). Daarna kun je een duurzame bron gebruiken. Ventilatie op orde brengen geeft ook een gezonde woning. Deze schil kan je vergelijken met een 'schoenendoos' en die moet goed zijn om energiezuinige en comfortabele woning te hebben. De muur, het glas, de vloer en het dak aanpakken is niet heel ingewikkeld. Glas naar HR dubbel plus is goed te doen. Het meest complex zijn de gevels, omdat er veelal geen spouwmuren zijn in vooroorlogse woningen zoals in Wittevrouwen. Ook glasinloodramen zijn te doen, 2e ruitje aan de binnenkant, soms glas-in-lood 'ingepakt in glas'. Om je woning geschikt te maken voor een warmtepomp is goede isolatie benodigd. Maar hele dikke muren is niet nodig. Het kan beter of minder goed. Het moet wel *allemaal*, aan alle kanten, anders kan er schimmel ontstaan op de plekken die je niet doet. Hoeft niet allemaal geweldig, maar wél aan alle kanten. Met het isoleren zul je ook moeten nadenken over ventileren om gezonde lucht binnen te krijgen.

Andere warmtebron (van het gas af)

Vervolgens kun je nadenken over het warmtesysteem ('van het gas af'). Dan kun je besluiten hoe je over wilt stappen; om bij warmtenet aan te sluiten; (radiatoren kunnen blijven hangen) of naar een warmtepomp over te stappen (dan zal er iets moeten met de radiatoren → of naar lage temperatuur convectoren of naar vloerverwarming (of een combi).

Het warmtenet of toch iets anders?

Het warmtenet is een van de alternatieven voor aardgasvrij. Dit is niet vanzelf een duurzame bron, op dit moment niet. Er zal op termijn een duurzame bron moeten komen. Eerste voorbeeld is er nu, [de waterzuivering Overvecht](#) is een bron voor het warmtenet. Het warmtenet is door Eneco neergelegd. Nadeel van de huidige stadsverwarming is het monopolie. Er komt een nieuwe wet (2025) die regelt dat nieuwe warmtenetten voornamelijk dan 50% in handen van de overheid komt. Dit zou gelden voor grotere warmtenetten en nieuwe concessies. Het vermoeden is dat Wittevrouwen een nieuwe concessie is. Eigendom is daarmee dan in handen van de overheid en/of bewoners. Voor de oude netten zoals in de binnenstad geldt een overgangsregeling, die blijven nog 20/30 jaar eigendom van Eneco.

Er zijn allerlei redenen om iets anders te doen (zeggenschap, transparantie, duurzaamheid etc). Er is een [initiatiefgroep](#) hier in de wijk die dat uit wil gaan zoeken. Maar eigenlijk maakt het niet zo veel uit, wat er ook gebeurt het start bij isoleren. Mensen kopen graag geïsoleerde woningen of gaan direct verbouwen.

Product versus project

Wat zou je nu gemakkelijk collectief aan zou kunnen pakken zijn de 'producten'.

Denk hierbij aan dubbel glas (HR++), vloerisolatie, spouwmuurisolatie als voorbeelden van producten. Deze zijn gemakkelijk te kopen en zijn geschikt voor collectieve inkoop met je buurt. Vaak zijn dit ook de goedkopere maatregelen en/of de maatregelen die zich snel 'terugverdienen'.

Daarnaast zijn er complexere ingrepen zoals de gevel isoleren bijv. Dat is een project, vraagt een aannemer. Om dit collectief uit te vragen zullen meerdere mensen dezelfde dingen op hetzelfde moment moeten willen. Dan heb je voeding voor iets collectiefs. In principe is dat makkelijker bij 'producten'. Maar ook bij ingewikkeldere zaken kan het samen optrekken voordelen bieden: minder gedoe met uitzoeken, een betere vraag richting een aannemer stellen, eventueel een prijsvoordeel (hangt sterk van het moment af). Scheelt vooral meer op in gedoe.

Conclusie: begin met een plan!

De conclusie is dat het begint met een plan. Meestal hebben plannen in de la niet veel zin, in dit geval wel! Begin met een plan waarin het eindbeeld helder is, én alles in samenhang wordt bekeken (integraal). Dan weet je waar je aan toe bent en kun je bepalen wat wanneer een goed moment is om wat te doen. Niet alles hoeft tegelijk. Natuurlijke momenten zijn de goede momenten! Sommige dingen doe je meteen, andere dingen later, op het moment dat het past in je route, bij verbouwing.

Nog enkele tips om je huis koel te houden in de zomer

- isolatie helpt ook tegen de warmte
- 's nachts ventileren (koele lucht naar binnen halen)
- overdag vooral je ramen sluiten (als het buiten warmer is dan binnen)
- zon buiten houden aan de buitenkant van je huis! Zonnescherm, screens, boom etc.

Vervolg

Een aantal deelnemers gaan aan de slag met het maken van een plan via het [Energiepaleis](#), in september volgt een bijeenkomst om te delen wat zij hebben geleerd.

Het initiatief [Duurzame Wittevrouwen](#) moet van, voor en door bewoners worden. De kennis die wordt opgedaan wordt 'verankerd' bij de buurtgenoten en via de website en bijeenkomsten beschikbaar gemaakt.